

Nro. 10.

**A' FELS. AUSTR. CSÁSZAR, ÉS AP. KIRÁLY
KEGYELMES ENGEDELMÉBŐL.**

Indúlt Bétsből, Kedden Februárius 2-dik napján,
1808-ik esztendőben.

B é c s.

A' Vátzi Püspökség Administratorát Károly Ferdinándus ő Királyi Fő Hertzegségét, az Esztergomi Érsekségi és Primási Administratorrá, tenni —

Fő Tisztelendő Rauscher Miklos Kanonok urat, ő Királyi Fő Hertzegsége mellé Esztergomi Sufraganeus Püspökké nevezni —

Gróf Pálffy Josef, Cs. K. Camerarius, valóságos Belső Titkos Tanácsos, a' Fels. Magyarországi Udvari Cancellariánál Referens és Udvari Tanácsos Ur ő Excellentiáját, T. N. Poson Vármegye Fő Ispánnyi Administratorává — hasonló-

K

képpen, Cs. K. Camerarius Méltóságos Rhédey Lajos ur ő Nagyságát, T. N. Bihar Vármegye Fő Ispányi Administratorává rendelni — kegyelmesen méltóztatott ő Cs. K. Felsége.

Magyarország.

Nagy Váradról Jan. 6-kán. A' Hazai Tudósítások' Deczember 19-ikén költ 50-ik darabjában a' 407-ik lapon, ilyen tudósítás jött-ki: —

„Nagy Várad 6. Decemb. Éppen ma halálozott meg ezen Académiának nagy érdemü Exhortatorja, Fő Tiszt. Nyéky Németh József Ur, életének leg szebb idejében. Ezen lelki Atya mindég fedhetetlen életet élt, leg inkább pedig, a' büszkeséget, piperéskedést és nagyra vágyúdást szivébül utálta; s. t.

„Hogy és kitől vehette egy illy gyáva költemény eredetét, 's miként találhatott helyett a' nevezett Ujságlevélben, azt itt nem vizsgáljuk, tsak azt akarjuk közönségesse tétetni, hogy Fő Tiszt. Németh József Ur, Academiai Exhortator, Theologiae Doctor, etc, Istene érette a' ditsőség! sem Deczember 6-kán sem az után még eddig meg nem halálozott, sőt ezen időben beteg sem volt, és Tisztit 's Hivatalát, minden jó barátjainak, jó akaróinak, 's minden őtet esmérő jó embereknek örömeire, kivánt jó egészségben folytatja.

Olaszország.

Egy Párisi levélben Siciliának leg ujjabb környülállásai felől, a' következő Frantzia tudósítás jött-ki, a' melly Nápolyból Jan. 3-dikán indult: — „Ferdinandus Király ő F. ge nagy tse-

delségben el Palermóban; a' Hessen-Philipstháli Hertzeg, a' ki sem Királyának hozzá való bizodalját el nem vesztette, sem útját Ámérikába nem vette, mint hirleltetett, vezérli a' Király' seregeit, a' mellyek a' 6000 embert nem haladják fellyül. A' még itt maradott Ánglus fegyvereseket's az ő zsoldjokon lévőket, lehet tenni 3 ezerre. Ez a' 9000 ember védelmezné a' szigetet, ha az ellenség megpróbálná az oda való általütést. Melly gyenge lenne ez az erő az ellentállásra, mikor oda egyfzer egy Frantzia sereg kiszállana, akárki könnyen megitélheti. Hogy ez a' kiszállás netörténhessen, tsak egy Linea hajó, 3 Fregát, és 7 vagy 8 apróbb ágyus hajók állanak megakadályoztatására a' Messinai kikötőhelyben, etc.

Napoleon Császár és Király, ilyen Végzést adott ki Turinban Decz. 27-dikén 1807-ben: — “

„A' Pó vizét ölfzfe kell foglalni egy tsatorna által a' Középtengerrel, a' Bormida vize segedelmével, a' melyből ezen tsatorna Savonáig nyujtattatván itt szakadjon a' tengerbe. A' Tanaro vizén való hajózást Alessandria és a' Pó között olly módon helyre kell állítani, hogy a' Pó vizén evező hajók minden időben eljuthassanak Alessandriáig. Carcare, a' hol a' tsatorna elvitetik, és Ceva között, hat rúdnyi szélességű utat kell készíteni; az erre kívántató költségnek felét Ceva, felét Mondovi városok fizetik. Alessandria és Savona között is 6 rúd szélességű utat kell tsinálni. Hasonló utakat kell tsinálni Briánfzontól fogva Fenestrellesig — innen Pignerolig — Genuától Ovadán által Acqui városáig. A' Pó vizére Turinnál kő hidat, a' Doriára hasonlóképpen kő hidat —

a' Sesia vizére Verceilben fa hídát — a' Bormidára, Alessandria és Tortona között fa hídát — a' Turin felől Verceil felé folyó három patakokon fa hidakat, kell építeni. A' Sesia vize áradása kiütéseinek gátoltatásokra, 100 ezer Frankokból álló fundust kell rendelni; a' több költséget a' víz partjain lévő tulajdonosok tegyék-meg. A' Sóból való jövedelemből egy millió Frankokat a' 9 Olasz Departamentekben találtató útaknak tsináltatásokra rendeltetve lévő kasszába kell előre befizetni az 1808 dik esztendőben, tizenkettőd részekben, hónapoként, etc.

A' Cenis nevű nevezetes hegyre nézve, a' mellyen az út Szavojából Piemontba által megyen, ilyen végzést adott-ki Napoleon Császár: — “

„A' hegy' tetején lévő térségen épüljön egy város. A' térség, és a' hegyoldalnak hozzája adandó része, legyen a' város' vidéke. Aljon a' város három részekből, közbülsőhül és két végsőhül. A' közbülső ott épüljön a' hol eddig a' Szállás (Hospicium) volt, a' más kettő között egygyik az úgy nevezett Nagy Kereszthez, a' másik a' Ramasse nevű házhoz nyúljon. A' város neve leszen Mont Cenis. Plebánia állittatik-fel benne. A' Hospicium béli Ekklesia Parochialis Ekklesiává leszen. Az isentifzteletet az ebben lakó Barátok teszik, 's a' Turini megyéhez tartoznak. A' város a' Pó Departamentjétől függ. Tulajdoni nevezetesebb jursai ezek leszenek: Polgármestert a' Császár nevez benne, a' ki olyan karban fog tartatni, mint az 5000 lakosú városoknál népesebbek. Az olyan lakosok, a' kik a' hat téli hónapok alatt, ugymint Oktober' 1-8ó napjától fogva Április 1-8ó

napjáig Mout Cenis városában laknak, sem ingatlan sem ingó jószágokról, sem ajtójoktól, sem ablakaiktól, etc, nem fizetnek semmi adót. Sőt hogy annál is inkább nevelhesse az ujj város' népességét (igy szoll a' Császár) mind azoknak a' lakosoknak, a' kik a' megnevezett 6 téli hónapokat ezen városban töltik-el, akármelly Departamentben találtató jószágaitat kivevzi az adófizetés alól.

(A' Cenis hegyéröl, ha linek tettzik, elolvastatja a' következő rövid jegyzést: Az Alpes hegyeknek egy részeket teszi; Szavoja és Piemont között határgyanánt szolgál; Lanebourg nevű helységből, melly Arc nevű víz mellett a' hegy' tövében fekszik, gyalog hintókban vagy öfzvéreken vitetik-fel réa' magokat és holmijeket az útasok. Kigyótekervényességű útakon mennek-fel réa', egy orányi idő alatt: le felé ellenben a' nevezett Ramalse nevű háztól fogva, szánútnak idején, nem telik több a' szánon való lejövetelben 7 vagy 8 minútáknál. Nevezetes a' hegynek tetején az a' térség, a' mellyen egy mély, és pisztrangokkal bővölködő tó találtatik).

Frantzia Birodalom.

Párisból Jan. 17-dikén. Ritka időszakasz a' Historiákban, hogy a' víz és száraz, vagy a' vizek között és a' szárazon lakó, egymással ellenkező Hatalmaságok, annyira szorongatták volna, nem fegyveres erejeknek egymással való szembeállítására, hanem egyéb külömbkülömbféle ellenséges eszközöknek kigondolása és valóságos munkába való vétettése által. Leg főbb mind ezek között a' tengeri kereskedés' útjának gátoltatása,

a' melly abban áll, hogy egygyik rész sem akarja engedni, hogy a' két Indiai és egyéb idegen betses termésekkel, tsak a' másik tartsa Európát. Frantzia ország bezárt minden kikötőhelyeket, a' hova hatalmát kiterjeszthette, az Anglus kereskedők előtt, hogy ne legyen hol eladják a' tzukrot, kávét, pamutot (gyapottat), festékfát, fűszerzámot, etc. Anglia ezt látván, azzal tromfolta vizsgálza az erőszakot, hogy egy hirdetés által kinyilatkoztatta, hogy nem ellenzi, vigyen akárki, Orosz, Pruszszus, Dánus Lübecki, Hamburgi, Amerikánus, egy szóval, a' világnak akár melly résziben való kereskedő hajó, minden féle Indiai 's akármelly egyéb portékát a' száraz Európaiaknak, tsakhogy evezzen elébb Angliába, ott mutatson-meg mindent a' mi a' hajóján talál-tatik, fizesse-meg érte azt a' vámot, a' melynek mennyiségét még a' most Jan. 21 dikére öfzsze-hivattatott Parlamentom fogja meghatározni, 's e-felől bizonyáglevelet vévén, azután vigye eladni-valóját Európának azon kikötőhelyébe, a' hova indúlt volt azzal.

A' Császár ezt a' kemény végzését Anglianak Olasz országban való járta alatt megértvén, azonnal egy Rendelést hirdettetett-ki, a' melynek főbb pontja abban áll, hogy semmi némű kereskedő hajó, a' melly Anglus kikötőhelyből jön bé ne botsáttasék Frantzia országnak 's ennek szövetségeseinek kikötőhelyeikbe. — Hogy annál foganatosabb lehessen az a' Rendelés, a' napokban még egy toldalék jött-ki hozzá, a' melyben az adatik tudtok-ra mindeneknek, hogy: a' ki, valamelly hajót, a' melly az Anglus rendeléseknek engedelmesked-

vén valamely Anglus kikötőhelyben megjelent, 's azután valamely Frantzia kikötőhelybe béevezvén, itt eltagadja azt, hogy Angliában járt, — a' ki egy ilyen hajót bejelent, harmad részit fogja jutalomúl venni annak a' summának, melly a' hajónak és a' rajta találtató portékáknak elkótyavetyéltetésekből bé fog gyűlni.

E' mellett a' nemzethez, 's nevezetesen a' tengerpartokon lakó gazdagabb házakhoz is, egy buzdító meghívást intéztetett Napoleon Császár a' Belső Minifter által, a' melly által arra tanittatnak ezek, hogy azon terhes környűlállásokon, a' mellyek közzé a' tengeri kereskedésnek megállása helyhezette a' nemzetet, miképpen lehet leg könnyebben győzedelmeskedni. Egygyik fő eszköz, a' melly javasoltatik, az, hogy az olyan dolgok nélkül való el-lételre szoktassa magát a' nemzet, a' mellyek Európában nem teremnek: pamut helyet a' lent, kendert; az idegen világbéli festő eszközök helyett az országban termő festékeket, etc, iparkodjék a' maga hasznára fordítani, 's több e'félék. Hogy azonközben tsakugyan az Ásiai és Amériikai termésektől is egészfzen el-lenni ne kén-telenitessék a' nemzet, erre azt a' leg jobb eszközt látja a' Császár, hogy a' nemzeti tűz és bá-torság, a' tengerpartok és nagy vizek mellett találtató lakosokban elevenűljön-fel — a' kiknek te-hettségek van készitessenek prédáló ágyus hajókat, 's ezeket tengeri vidékekre széllyel küldöz-vén, iparkodjanak az Anglusok kereskedő ter-hes hajóiknak elfogdasásokon, és Frantzia ország-ba való vezetéseken. Az Anglus hadi hajók nem lehetnek mindenütt, hogy az ő két Indiákból

szüntelen, jövő vagy oda szüntelen menő terhes hajóikat mindenütt védelmezhesék.

Ilyen tűznek felbuzdítására való tzelezéssel intifzett a' Hollandiai Király Napoleon Lajos is mostanság egy Hirdetést a' Hollandusokhoz, a' melyben gyökeres és velős kifejezésekkel inti őket, hogy ne tsüggedjenek-el a' kereskedésnek meggátoltatása miatt, hanem inkább olyan eszközök-höz való nyúlás által segittsenek magokon, a' milyent az ilyen környülállások kívánnak — “

„Kereskedők! ne engedjétek magatokat hideg vérrel vagy lágymelegséggel kirekesztetni a' tengeri uraságból; de tegyétek félre ám a' speculationnak közönséges módjait is; készittsetek és állittsatok prédáló hajókat ki a' tengerekre; kapdofsátok el ellenségetek ragadományait, nyughatatlankodtasátok ötét; tsak ez az út és mód van hátra, hogy azokra az idegen világbéli portékákra szert tehessetek, a' mellyekre a' közönséges életben tsak nem első és elkerülhetetlen szükségetek kezdett lenni. Vizlza fognak a' Hollandusok az ő őseiknek vitéz hátorságokra, az ő Trompjokra és Ruiterekre emlékezni! Az Indus Koloniákat az Anglus hajókon találhatjátok a' tengereken; elfogdosván ezen hajókat, majd szolgálhattok minden vélettek levelező kereskedőknek Indiai termékekkel! Gazdagok! Kereskedők, ti segithettek a' jelen való szempillantat' terhes vóltán. A' tengerhez tanúlt emberek rátok függesztették szemeiket, hogy fegyveres hajóknak készittetések által nékik módot szolgáltsatok arra, hogy vitézséget kimútathassák. Hát tsak a' Dánusok lehetnek-e' az apró nemzetek között azok, a' kik ellensé-

gekkel, a' ki őket a' kereskedéstől meg fosztani akarja, a' szabad tengeren szembefzállani mérészelnek? Arra akarjátok-e' kényszeríteni a', Historiáiróit, hogy a' felől tegyenek vallást a' jövendő világ előtt, hogy a' 19-dik században a' Dánusok voltak azok, a' mik a' Hollandusok a' 16-dik és 17-dik században voltak. Készítsétek a' prédáláshoz magatokat; csoportosan és szünet nélkül küldözzétek prédáló fegyveres hajóitokat ki a' tengerekre, etc, etc. “

E l e g y e s T u d ó s í t á s o k .

A' Frankofurtumban kijövő levelekben ezeket olvassuk: Azt tartja a' példabeszéd, hogy kérdészködés által leszünk böltsökké. Erre nézve egy vizsgálódó, hogy böltsé lehessen, a' következő kérdésekre kíván, a' környülállásokat tudó, nem részre hajló, és igazságszerető emberektől, hiteles feleleteket: — “

„ 1) Mi akadályoztathatta-meg H. Hohenlohét, hogy Pruszsus Lajos Ferdinánd Printznek, a' ki Saalfeldnél igen nagy számú ellenséges sereggel kéntelenített viaskodni, segedelmére nem mehetett? — 2) Mi okozhatta valósággal, hogy a' Pruszsus armádia, a' Jénai szerentsétlen ütközet után az ellenséggel Magdeburgnál szembe nem szállhatott? — 3) Mi okon nem tsinált a' Gen. Kalkreuth vezérlése alatt állott Pruszsus sereg, az említett szerentsétlen ütközetnek alkalmatosságával valamit, 's mi történt azután az ő seregével? — 4) Miért nem tették az Oroszok azt a' tudva lévő próbát, a' melly által Dantzkat a' megszállás alól felakarták oldozni, nagyobb erővel?

— 5) Hol volt a' Friedlandi tsatának napján a' G. Lestok által vezéreltetett Pr. sereg, és mi akadályoztatta-meg abban, hogy ne részesülhessen ezen ütközetben? —

K a s s e l b ő l Jan. 15-kén. Ezen országban három Universitásokat erősített-meg Napoleon Jeromos Király: a' Göttingait, Hálait, és Marburgit. A' nagyságáhozképpent ezen országnak elég lett volna ugyan egy Universitas is; hanem mint-hogy ide is a' Frantzia birodalombéli országolásnak alkotmánya vétetett-bé, a' melyhez magokat alkalmaztatni szükség az Universitásoknak is, a' mellyekben, mint a' Rénusi Szövetségbe bé állott Német tartományoknak melegágyaikba, az ujj rendnek magvai kitsirázzanak és azokból széllyel plántáltassanak. Már a' Napoleon törvényes könyve is Kéz-könyv ezekben, rendes magyarázatot tartván rolla a' Törvénytánító Professzorok.

F r a n k o f u r t u m b ó l (a' Menus mellől). — Egygyik itt kijövő Ujságunkban illyen előre való ábrázolatokat olvasank Egyiptomra nézve a' jövődőről: — “

„Napoleonnak Egyiptomba való még Generáliskori expeditziója, egy olyan magános történet a' Historiai egymásból folyó történetek között, hogy ennek még szorosabban való öszfzeköttetődéseket várhatjuk a' többekkel, hogy egygyütt egy egészszet tehessenek. Frantzia ország, a' nélkül, hogy a' Nilus vize mellett ekkor tsak egy talpalatnyi földet megtarthatott, vagy hogy Máltha szigetét, a' melyből tsak a' nem ezer éltendőkéig fennállott Rendet elkergette vala, az Ánglusoknak körmeik között kiragadhatta volna, tengeri ereje

virágának az Abukiri öbölbe lett temettetése, és sok vitéz embereinek elveszések által fizette meg ezen expeditzióját. Nem vitt Anglia a' maga 15 esztendőök alatt próbált expeditziói által fenyegebb dólgot véghez, mint ezen ekkóri Bonaparteplánumnak és következéseinek semmivé való tettetések volt. De nintsen még vége ennek a' rettenetes méltóságú játéknak; 's elő fog még ez a' Historiai történeteknek sorokban bizonynyal kerülni, el nem felejtkezhetvén az a' Héros erről, a' ki ezen tsak alig elkezdett munkáját félbeszakosztani kéntelenített, azért, hogy nagyobb vigyen véghez, hogy hazáját a' veszedeleim' örvényéből kiragadja.

Melly fontos dolognak tartották, N a p o l e o n, és az ő utánna következett Egyiptomi Frantzia fővezér K l e b e r, ezen tartománynak Frantzia ország' számára való megtarthatását, az 1799 dik esztendőben, megtettzik a' Napoleon által az ő Egyiptomból való hazaindulásakor Gen. Kleber eleibe írásban adott utasításokból, 's azután a' Klebertől a' Frantzia Direktoriumhoz küldött tudósításokból, mellyeket az Anglusok a' Középtengeren a' magok kezekre kerítvén, 1800-ban nyomtatásban közönségesé tétettek. Itt következnek summásan: — “

„Bonaparte, Kleberhez: Tudja az Ur, mint más akárki, melly fontos dolog légyen Frantzia országra nézve Egyiptomnak megtarthatása. A' Török birodalmat minden oldalról özszeomlás fenyegeti; melyhezképpest Egyiptomnak oda-hagyása annyival nagyobb szerentsétlenség lenne réánk nézve, hogy ez így más Hatalmaságnak ke

zére fogna jutni. A' mi az Egyiptommal való politikai bánás' módját illeti, Polgár Generális! ezen tekintetben esméri az Ur az én gondolkodásom' módját. A' Keresztény lakosok itt nékiink mindenkori barátjaink, tsak arra kell vigyázni, hogy el ne bizzák magokat, minthogy külömben a' Törökök éppen olyan fanátikusokká lennének erántunk is, mint a' Keresztények eránt, 's azután bajos lenne őket megengesztelni. El kell benneki aladni a' fanatismust, előbb, hogy hogysen annak kiirtását munkába vennők. Tsak egyszer a' Cairói Scheik (Fejedelem) szívét magunkévá tehesük, az után ne gondóljunk az Egyiptomi egyéb apró Scheikokkal, a' kik félelmesek és nem tudnak verekedni. — „A' tartomány kúltjai Alexandria és El-Arisch. — „Én, a' ki fáradozósaimnak julalmokat a' jövendő világ' jó itéletébe helyheztetem, nagy bánattal hagyám oda Egyiptomot. A' haza' java, disólsége, az engedelmeség, 's a' mostanság' Frantzia országban történt rendkívül való történetek vehettek tsak egyedül, arra, hogy az ellenséges hajók között Európába vizsgálja térjek. — „Legyen rajta, Polgár Generális! hogy valami 6 százig való Mamelukot kerítsen özfzszé, 's őket Cairóban vagy másutt valahol elfogatván, szállittassa hajóra 's külje Frantzia országba. Ha Mamelukokra szert nem tehet, jók lesznek az Arabsok vagy egyebek is. Ha ezek vagy két esztendeig Frantzia országban töltik idejüket, nemzeti nagyságunkat látni, erköltsi szokásainkat 's nyelvünket bévenni, és egykor hazajókba vizsgálja térni fognak, meg annyi barátjainkot, gyámolainkat, fogjuk találni benneki. Én már

kivántam egy versben, hogy Frantzia Komediasok küldődjenek oda. Gondom leszen réá, hogy ilyeneket küldjek. Ezekre szükségek van ott seregeinknek, hogy a' tartomány erköltsi szokásaiban változásokat tsinálhassanak, etc, etc.

„Az ólta (ilyen következéseket húz-ki ezen levelekből az Ujságíró) hét elztendők teltek-el, hogy Egyiptomet oda hagyták a' Frantziák. Az ólta egészfzen megváltoztak a' Középtenger partjainak környülállásai; Gibráltárt és Máltát kivéven, mindenütt a' Frantzia befolyás hatalmasodott-el. Nápoly, Sicilia, Livorno, Velentze, Génua, még visszsa kaphatják régi virágzó állapotokat, minekutánna Egyiptom Frantzia Koloniává lehet, hogy a' kereskedést a' Veres Tenger' segedelme által, Porsióval, Arabiával, 's nevezetesen Napkeleti Indiával, ismét megújithassa. Máltára, Siciliára, Gibraltárra még elmúlhatatlanul szüksége van Fr. országnak, hogy Angliát a' Középtengerről egészfzen kizárhassa. Ekkór, a' világ' tengerén és Egyiptomon által való két kereskedő utak, fognak a' jövendő béli békefégea pontok között nevezeteskedni. Az a' Fél fog a' vesztes lenni, a' mellyik ezeket a' másiknak által engedi. Ha Anglia leszen a' vesztes, Marsilia, Toulon, Velentze, és Alexandria városaikból a' lehet még, a' mi most London egyedül. Frantzia ország könnyebben törhet India felé való utat magának Egyiptomon által, mint, hogy az Anglus hajós seregnél hatalmasabbat állithasson elő, etc. Egy szóval, az Egyiptomi Expeditzió 1798-ban és 1799-ben, igen hamar történvén, gyümöltstelen

volt. Kevés esztendőök alatt meg fogjuk érni a'
másodikat.“

N a g y B r i t a n n i a .

Az Ánglus Országglófszék olly módon elnitézte minden tekintetben a' Brasiliai Udvarral való, valamint kereskedés úgy politikai közösülést, mint eddig a' Portugallus Udvarral folytatta azt. — Az eddig való Lisbónai Ánglus Követ, most már Rio-Janeiroi Követ. — Az Anglus postahajó olyan rendel jár már most Brasilia felé, mint eddig járt Portugallia felé. — A' mi egyéb eránt a' Nagy Britanniai kikötőhelyekből mostanság rész szerént útnakindúlt, rész szerént indúláshoz készült expeditziókat illeti, noha mind ezeknek czélozás-saikat még eddig titok fedi, tsakugyan leg közön-ségesebb vélekedés ezek felől az, hogy egy részek M a d e r a szigetének gondviselés alá való vételére, a' más részek pedig C e u t a váranak elfoglalására volna rendeltetve. Madera szigete a' Portugallus Király tulajdona, a' ki Brasiliába költöz-vén Európából, az Ánglusoknak gondviselések alá bizta azt addig, míg a' környülállások a' mostani roszsz oldalokról jobbra fordúlnak. Ez igen termékeny sziget. Sok betses termésein kívül, jó bor' dolgában is gazdag. A' Portói, vagy Opor-tói bort Portugalliából eddig, tsaknem mind az Ánglusok vásárolták meg és hordották-el, a' hol már most a' Frantziák lévén gazdákká, az Ánglusok ennekutánna Maderai bor által fognak mago-
kon segíteni. — A' mi a' Ceutai expeditziót il-
leti, erre az adta az alkalmatosságot, hogy az An-
gliai Országglófszék azt hiszi, hogy a' Spanyol or-

szágra gyülekező, 's már magát Kadixnál is megmútatott nagy számú fegyveres erő, Gibraltár várának ostromlását munkába akarja venni, mellyhezképpent ennek védelmezésére az Anglusok résziről is minden szükséges készületek tétettetnek, a' melly előre való készületek közzé tartozik Ceutának elfoglaltatása is. Az Atlanticum és Középtengerek között lévő szoros tenger partjának, Spanyol országban Gibraltár, túl pedig az Áfrikai parton, Ceuta a' kútsok. Ennek is igen jó kikötőhelye van, 's eleség' dolgában bővölködik. Valameddig tehát a' nevezett szoros tengert a' számos Anglus hadi hajók elfoglalva tarthatják, 's Ceutát birhatják, addig az ő Gibraltári őrző seregek eleség' dolgában fogyatkozást nem szenvedhet. Ceuta várát a' Spanyol bírta eddig, hanem azt írják Gibraltárból, hogy gyenge Spanyol sereg van benne őrizeten. Azt jegyzik-meg, hogy jeles lenne, ha a' Frantziák Gibraltárt találnák ostromolni, az alatt, míg az Anglusok a' tulsó parton Ceutát ostromolnák.

A' hires *Miranda*, egy Fregáton Angliába érkezett Napnyugoti Indiából, és Portssmouthhoz kötött-ki. —

Gen. Moore hozta Angliába azt a' hírt, hogy Kadixba Frantzia seregek szállottak-bé. Ezen Generális azt a' sereget vezérelte haza Angliába, a' melly az Egyiptomi szerentsétlen expeditzióból előbb Siciliába, onnan Gibraltárba, 's onnan megint Portssmouthba visszafra érkezett. Valami 9 vagy 10 ezer emberekből áll. A' Montevideói expeditziónak maradványa is haza érkezett Déli Amerikából a' *Gen. Murray* vezérlése alatt. Hogy a'

jövő tavaszon újabb és nagyobb erővel való expedíziót fog tétetni Országglószékünk a' Plata mellyéki Spanyol vidékek ellen, ezt közönségesen hiszik Londonban.

Az Ánglus kereskedők tsaknem egész figyelmeteliségeket Déli Amerika felé fordították már most, itt iparkodván megnyitni az ő Európa felé meggátoltatott kereskedéseknek külömbkülömb útjait. Minden szorgalmaskodássaiuknak gyümölcseikkel, minden féle művekkel gazdagon rakott hajók indulnak csoportosan útnak arra, nevezetesen Brasilia, felé. Úgy lehet ezt az ujj kereskedés' útját tekinteni az Ánglusokra nézve, mint a' kéntelenségnek egy betses szüleményét. Az a' kereskedő tanács, a' melly erre ügyel, tsak a' következő fundamentumait hirdette-ki ennek, a' Brasiliai Udvar Követjének égygyetértésével: —

„Mind tsak azok a' kereskedő portékák vitethetnek-bé Brasiliába, a' mellyek Portugalliába bévitethettek, 's ugyan azon vámot tartoznak fizetni, mellyet itt fizettek. Azon szabadságlevelekre, mellyek a' Brasiliába szándékozó kereskedőknek adattatnak, a' Brasiliai Udvar Londonban lévő Követje írja-fel a' vidimust; ő nézi által a laistromát azon portékáknak, a' mellyeket valamely hajó Brasiliába akar vinni. Rio-Janeiro várossá-hozképpent délre Sz. Katalin szigeténél, tartoznak a' hajók megállapodni, és az Országglószéknek őket illető további rendelkezéseit elvárni.